

Лихопуд Анастасія

Київський національний університет технологій та дизайну (м. Київ)

Наукова керівниця — PhD, Мельник Л.С.

МУЛЬТИКУЛЬТУРНЕ СЕРЕДОВИЩЕ ЕКОНОМІКИ ТА СУСПІЛЬСТВА УКРАЇНИ ТА СВІТУ

У контексті глобалізації мультикультурне середовище стало інтегральною характеристикою сучасних суспільств. Збільшення міграційних потоків, транснаціональної мобільності та кількості переміщених осіб призвело до глибоких змін в етнокультурному складі населення розвинених країн і країн з перехідною економікою (OECD, 2018). Аналіз даних UNCTAD (2022) показує, що мультикультуралізм позитивно впливає на розвиток креативної економіки, яка є одним із найбільш динамічних секторів світового ВВП. Етнокультурні громади формують нові канали інновацій, створюючи економічну додану вартість.

Економічна користь від культурного різноманіття реалізується лише за умов соціальної інтеграції: рівного доступу до праці, освіти, охорони здоров'я. За висновками OECD (2018), муніципальні та регіональні органи влади відіграють ключову роль у забезпеченні цих умов. Згідно з даними ІОМ (2022), понад 7 мільйонів громадян України стали внутрішньо переміщеними особами. Це створило унікальний внутрішній мультикультуралізм, який має потенціал для розвитку місцевої економіки, але також несе ризик соціальної сегрегації.

Дослідження Європейської комісії (2021) показують, що в умовах мультикультурного ринку праці зростає попит на міжкультурну компетентність, знання мов і адаптивні навички. Це створює нову модель трудових відносин, яка вимагає перегляду освітніх програм і політики працевлаштування. UNCTAD (2022) підкреслює, що малий і середній бізнес на основі культурної спадщини, традиційної гастрономії чи ремесел є важливим інструментом інтеграції мігрантів. Такі підприємства забезпечують самозайнятість, фінансову незалежність, одночасно збагачуючи національну економіку.

У великих містах світу мультикультурне середовище є основою економічної динаміки. Зокрема, в Лондоні, Нью-Йорку та Берліні етнічне різноманіття позитивно корелює з рівнем інновацій, підприємницької діяльності та зайнятості у творчих галузях. (Nathan & Lee, 2013). За даними Європейської комісії (2021), політика інклюзії передбачає не лише правовий захист, а й активне впровадження програм корпоративного різноманіття (diversity & inclusion), що стимулює продуктивність і знижує витрати на адаптацію нових працівників.

За даними ІОМ Ukraine (2022), за відсутності соціальної політики можуть утворюватися ізольовані культурні анклав, що ускладнює доступ до ринку праці, освіти та послуг. Це створює умови для соціального напруження й дискримінації. Мультикультурна освіта, яка враховує різноманітність мов, релігій та культур, є необхідною умовою підготовки конкурентоспроможного трудового ресурсу в умовах глобального ринку (OECD, 2018). Цифрові платформи (наприклад, Etsy, Upwork) дозволяють підприємцям меншин вести бізнес у глобальному середовищі незалежно від мовних та територіальних бар'єрів. Це створює мультикультурні онлайн-екосистеми, які впроваджують нових регуляторних підходів.

Геополітичне положення України сприяє її трансформації у транзитний простір між ЄС та Азією. Це зумовлює потребу в ефективній міграційній, трудовій та культурній політиці, яка поєднує національну ідентичність із відкритістю до інших країн.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Міжнародна організація з міграції (IOM Ukraine) Migration in Ukraine: Facts and Figures 2022 URL: https://iom.org.ua/sites/default/files/iom_migration_profile_2022_eng.pdf (дата звернення 16.03.2025)
2. OECD – Організація економічного співробітництва та розвитку Working Together for Local Integration of Migrants and Refugees URL: <https://www.oecd.org/publications/working-together-for-local-integration-of-migrants-and-refugees-9789264085350-en.htm> (дата звернення 16.03.2025)
3. UNCTAD – Конференція ООН з торгівлі і розвитку Creative Economy Outlook 2022 URL: <https://unctad.org/publication/creative-economy-outlook-2022> (дата звернення 16.03.2025)
4. Державна служба статистики України Офіційна статистика демографії та зайнятості населення URL: <https://www.ukrstat.gov.ua> (дата звернення 16.03.2025)
5. Європейська комісія – Diversity and Inclusion Policies Diversity and Inclusion in the European Labour Market URL: https://commission.europa.eu/about/service-standards-and-principles/modernising-european-commission/diversity-and-inclusion_en (дата звернення 16.03.2025)